

DEBRECENI PROTESTÁNS LAP

Róm. 8:31

A TISZÁNTÚLI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE

Felelős szerkesztő és kiadó:
D. Dr. RÉVÉSZ IMRE

SZERKESZTŐSEG ÉS KIADÓHIVATAL: DEBRECEN, KÁLVIN-TÉR 17. SZÁM. (PÜSPÖKI HIVATAL)

Megjelenik havonként kétszer, 1-én és 15-én
Előfizetési ára évi 20 forint

Az amsterdami világgyűlés üzenete

Az Egyházak Világtanácsa, amsterdami gyűléséből, ezzel az üzenettel küldi köszöntését mindazoknak, akik Krisztusban vannak és mindazoknak, akik készek a hallásra.

Áldjuk Istent, a mi Atyánkat és a mi Urunkat Jézus Krisztust, aki egybegyűlti Istennek szerteszörődött gyermekeit. Ő hozott össze bennünket Amsterdamban. Egyek vagyunk abban, hogy Őt Istenünknek és Megváltónknak ismerjük el. Bennünket elválasztanak egymástól nem is csak a hit, az egyházalkotmány és hagyomány dolgaiban való különbségek, hanem sokféle nemzeti, faji és osztálygóg is. De Krisztus a maga népévé tett minket, Ő pedig nincs részekre osztva. Amikor Őt keressük, egymást is megtaláljuk. Itt Amsterdamban újra rábíztuk magunkat és szövetséget kötöttünk egymással, megalkotva az Egyházak Világtanácsát. Az a szándékunk, hogy ki is tartunk egymás mellett. Felhívjuk a keresztyén gyülekezeteket mindenütt, hogy ezt a szövetséget tegyék a magukévá és egymáshoz való viszonyukban váltsák valóra. A jövőt hálás szívvel Istenre bizzuk.

Amikor Krisztusra nézünk, igaz mivoltában látjuk a világot is, vagyis úgy, mint az Ő világát, amelybe eljött és amelyért meghalt. A világ tele van nagy reményességekkel, de kiábrándulással és kétségbeeséssel. Egyes nemzetek új szabadságnak és hatalomnak örülnek, mások megkeseredtek, mert elvesztették szabadságukat, ismét másokat megbénít a megosztottságuk és mindenütt ott lappang a félelem. Milliók éheznek, milliók vannak otthon, haza és remény nélkül. Az egész emberiség felett ott lebeg a totális háború veszélye. El kell fogadnunk Istennek reánk mért ítéletét, mert részestársai vagyunk a világ bűneinek. Gyakran próbáltunk egyszerre szolgálni Istennek és Mammonnak, a Krisztushoz való hűség elé másféle hűségeket helyeztünk. Összekevertük az evangéliumot a magunk gazdasági, nemzeti és faji érdekeivel. És inkább féltünk a háborútól, mint gyűlöltük. Amint itt tanácskoztunk egymással, kezdtük megérteni, hogy egymástól való elkülönülésünk hogyan akadályozott meg bennünket abban, hogy egymást Krisztusban intsük és útbaigazítsuk. S mert ezeket a kölcsönös jó szolgálatokat nélkülöztük, azért a világ tőlünk gyakran nem Isten igéjét, hanem csak emberek szavát hallotta.

Pedig Istennek van szava a mi világunk számára, és pedig az, hogy a világ az élő Isten kezében van, Aki csak jót akar vele; hogy Isten Jézus Krisztusban, az Ő testté lett igéjében, Aki élt, meghalt és a halálból feltámadt, megtörte egyszersmindenkorra a gonosz hatalmát és mindenki számára megnyitotta a szabad-

ság és a Szentlélek által való öröm kapuját; hogy az egész emberi történelem és minden emberi cselekedet fölött az irgalmas Krisztus tartja majd a végső ítéletet; s hogy a történelem befejezése az Ő királyságának diadala lesz és ott tudjuk meg majd igazán, hogy milyen nagyon szerette Isten avilágot. Ez Isten nem változó beszéde a világhoz. Milliók vannak embertársaink között, akik ezt sohasem hallották. Amint így együtt vagyunk, sokféle országból, kérjük Istent, rázza fel az Ő egész egyházát, hogy ismertesse meg az evangéliumot az egész világgal és hívjon fel minden embert a Krisztusban való hitre és arra, hogy éljen az ő szeretetében és remélje az Ő eljövételét.

A Világtanács megalkotására való összejövetelünk mit sem ér, ha keresztyének és keresztyén gyülekezetek oda nem szentelik magukat mindenütt az Egyház Urának, abban a megújult igyekezetben, hogy ott, ahol élnek, együttesen az Ő tanúi és szolgálói legyenek felebarátaik között. Emlékeztetnünk kell magunkat és minden embert, hogy Isten hatalmasokat döntött le trónjukról és az alázatosakat és szelideket magasztalta fel. Újra meg kell együtt tanulnunk Krisztus nevében bátorsággal szólni a hatalmasokhoz és a néphez egyaránt, szembefordulni minden megfélemlítéssel, kegyetlenkedéssel és faji megkülönböztetéssel, odaállni a kitagadott, a fogoly és a menekült mellé. Az egyházat mindenütt szószólójává kell tennünk azoknak, akiknek nincs szavuk, és olyan otthonná, ahol minden ember otthon érezheti magát. Újra meg kell együtt tanulnunk, hogy milyen feladatai vannak a keresztyén férfinak és nőnek az iparban, a földművelésben, a politikában, az értelmiségi pályán és az otthonban. Kérnünk kell Istent, hogy tanítson meg együttesen bennünket igazságban mondani nemet és igent. Nemet mindennel szemben, ami semmibeveszi a Krisztus szerelmét; minden rendszerrel, minden programmal és minden személlyel szemben, amelyik úgy bánik bárki emberfiával, mintha felelőtlen dolog, vagy a profit eszköze lenne; azokkal szemben, akik a rend nevében az igazságtalanságot védik; azokkal szemben, akik a háború konkolyát hintik vagy sürgetik a háborút, mint elkerülhetetlent. Viszont igent mondani mindenre, ami megegyezik a Krisztus szerelmével, az igazságra törekvőknek, a békeszerzőknek, mindazoknak, akik reménykednek, küzdenek és szenvednek az ember ügyéért, mindazoknak, akik, még ha nem tudnak is, új eget és új földet várnak, amelyekben igazság lakozik.

Az embernek nem áll hatalmában az, hogy a bűnt és halált kiküszöbölje a földi életből, hogy megteremtse az anyaszentegyház egységét és legyőzze a Sátán hatalmait. Istennek azonban van erre hatalma. Hűsvétkor bizonyosságot adott nekünk arról, hogy Ő ezt véghez

is viszi. De engedelmisségünk és hitünk eselekedetei által mi is állíthatunk a földön jeleket, amelyek erre az eljövendő győzelemre mutatnak. A győzelem ama napjáig a mi életünk el van rejtve együtt a Krisztussal Istenben. És nincs olyan földi csalódás, nyomortúság, vagy pokoli hatalom, amely elszakíthatna minket Őtőle. Bizalommal és örömmel várva a szabadítást, szánjuk hát oda magunkat a kezünk ügyébe eső fel-

adatokra és így állítsuk fel a győzelmi jeleket az emberek szeme láttára.

„Annak pedig, Aki véghetetlen bőséggel mindene- ket megeselekedhetik, feljebb hogynem mint kérjük vagy elgondoljuk, a mibennünk munkálkodó erő szert, Annak legyen dicsőség az egyházban a Krisztus Jézusban nemzetségről nemzetségre, örökkön örökké.” (Ef. 3:20–21.)

A mi „ötödik hadoszlop“-unk

Ez a kifejezés: „ötödik hadoszlop”, a spanyol polgárháború idején született meg. Akkor, amikor a spanyol diktátor, Franco, a főváros, Madrid ellen vonult négy hadosztályal. Akkor mondotta a diktátor egyik tábornoka, Gueipo de Llyana: „ötödik hadoszlopunk Madridban van”.

Azóta közkeletűvé vált ez a kifejezés, amelyet annyiszor használtak szóban és írásban egyaránt a második világháború éveiben. Amikor megszületett, a felvonuló erők kezére dolgozó titkos szövetségest jelentette, később pedig inkább a láthatatlan belső ellenség megjelölésére használták. Az „ötödik hadoszlop” sokszor több gondot okozott, jellemesebbé vált a hadviselő felek számára, mint a frontokra felvonult erők. Féltemesebbé vált azért, mert belülről, láthatatlanul támadott, titkon végezte hol itt, hol ott romboló tevékenységét, erőt bénított, egységet bomlasztott, defetizmusra mérgezett.

Egyházi vonatkozásokban nem beszélhetünk „ötödik hadoszlop”-ról a kifejezés eredeti értelmé szerint. Egyszerűen azért nem, mert — nem beszélve általában a keresztyénségről — magyar református egyházunk jó pár emberöltő óta voltaképpen csak konzerváló munkát tudott végezni. Megfelelő evangéliumi erők hiányában tehetetlené, képtelenné vált arra, hogy az egy helyben topogásból kilendüljön, nagy távlatok felé meginduljon, hatalmas missziói vállalkozásokba kezdjen s már a múlt század második felétől egyre erőteljesebben feldübbögő sorskérdések, főként a szociális problémák gyökeres megoldásához prófétai szolgálatot vállaljon és végezzen. Sem erők, sem stratégiánk nem volt ehhez.

A nyolcvanas évek végén meginduló és egyre jobban kiterjedő „belső misszió” megmozgatta ugyan az állóvizet, sok élet meggyógyult, sok szív békességre jutott, sok lélek hazatalált... Áldott gyümölcsök voltak ezek, de egy egészében passzív kegyességi típus alakult ki, egy csak befelé forduló, önmagával törődő, a „világ” felé szemellenzőket viselő keresztyénség, amelyik jórészt elveszítette kapcsolatát a valóságos élettel és nem érzett elég felelősséget a „világ” problémái iránt.

Az egymás után alakuló evangéli-

umi egyesületek, mozgalmak, szövetségek sem változtattak lényegesen ezen a magatartáson és helyzeten. Annál kevésbé, mert az öncélúság kísértésébe esve, egyik is, másik is a maga számájára dolgozott, olykor párhuzamos, máskor meg éppen keresztben futó vonalakra csoportosítván a mozgósítható erőket, de mindenképpen megosztását, szétforgácsolását okozva a felébredt lelkek érdeklődésének, áldozatának és munkájának. A világban jelentkező bűn, nyomor, igazságtalanság, az ember egyéni és közösségi életét végigkísérő ezerarcú örök pogányság ellen legjobban esetben guerilla-harcok folytak, a rendelkezésre álló erők egységbejogása és egységes irányítása nélkül, egészen a legújabb időkig. Az Országos Missziói Munkaközösség hátláraindító, jelentős lépés egyházunk missziói életének és munkájának új fejezete felé, de megalakulása és munkábaállása egyelőre csak ígéret s még nem tudhatjuk: mennyi valóság érik az ígértől.

Egy szó, mint száz: egyházunkat a statisztikussá meredő magatartás jellemzte, nem a dinamikus életmozgás. Hosszú lére eresztett vaskos jegyzőkönyveket nyomattunk garmadával évről-évre, de jól átgondolt terv alapján kiépített iratmisszióink nem volt. Apologétikát lanított az egyház, de misszióra nem, vagy csak mellékesen nevelt. Alapítványai, földjei inkább szolgáltak „a puháságnak biztos menedékül”, mint az „erőnek kirópiító jészkül” (Arany J.). Kiépített hadállásokba húzódtak vissza, defenzívára szorítottak inkább. Az offenzívához, az evangéliumi erők érvényesítéséhez hiányzott a megfelelően kidolgozott útjogó terv s még inkább a Lélek egységében összeforrott és különböző alakulataiban is az egyazon célért, a beteg világnak a Krisztusban való meggyógyulásáért és megszabadulásáért küzdő hadsereg.

Csak annyit még, hogy mindezt egyáltalán nem kritikaképpen írtam le s nagyon kérek mindenkit, aki e sorokat olvassa, hogy ne kritikaként olvassa. A felsorolt tünetek és tények — a felsorolás pedig csak példaemlítés, s távolról sem teljes — mindnyájunknak csak egyféle magatartásra adnak lehetőséget, ha úgy tetszik, jogot. Arra, hogy meglátva mulasztásainkat és bü-

neinket, leboruljunk az Egyház Urá előtt és így szóljunk: „vétkesztünk te ellened, én is!” (Neh. 1:7.)

De „ötödik hadoszlopunk” azért nekünk is volt és van. Éspedig a kifejezés közkeletű értelme szerint. Hol? A saját sorainkban. Kikből áll? Belőlünk. Magunk vagyunk magunknak a belső ellenségei. Mivel? A viselkedésünkkel.

Sokszor „kollégáknak”, embertársaknak is rosszak vagyunk, nemhogy testvérek tudnánk lenni!

Nemrég olvastam el egy holland nyelven megírt könyvet a nyugat-európai ifjúság válságáról. A könyv írója — maga is ifjabb nemzedékhez tartozik — nem annyira a maga mondanivalóit foglalja össze, inkább magát az ifjúságot szólaltatja meg s a különböző országok ifjúsága körében szerzett tapasztalatairól számol be. — Ennek a tanulságokban gazdag könyvnek a sok közül egyik legelgondolkoztatóbb mondanivalója az, hogy az ifjúság előtt sokszor maguk a keresztyének zárják el a Krisztushoz vezető utat — a viselkedésükkel. Sokszor több gyöngédséget, előzékenységet, megértést, segítőkészséget talál az ifjúság egy „hitellen” humanistában, mint egy „meglért” keresztyénben. Hogy a „keresztyén” materializmus és a „keresztyén” imperializmus megannyi változatáról ne is szóljunk. Mert ilyen is van!

Ezért kellett jeljegyeznie Stanley Jones dr.-nak „Christus am runden Tisch” c. németre fordított könyvében egy ilyen mondatot: „Először a vallás, aztán a kereskedelem, végül az impérium. Nem ez az igazi sorrend?” — kérdezte egy hindu. Aztán elmondja, hogy látott egy csodásan berendezett modern japán kórházat a Shantung-félszigeten. Amikor igazán megismerte, nem kórházat látott benne többé, hanem dárdat, amelyet egy nép szívének szögeztek. És hozzátesszi: ezért kérdezik Kelet szegény népei mindig: „Miért mindez? Mert szerettek, vagy mert le akartok igazni?”

Ami nagy arányokban folyik Kinában, Indonéziában, a Szentföldön, ugyanaz megy kicsiben, de mégis végzetes károkat okozva idehaza.

Ugyancsak a Stanley Jones dr. könyvében olvastam ezt a mondatot:

„a legnagyobb veszély nem az Antichristentum, hanem az Unterchristentum.“
 „Unterchristentum“... Talán így lehetne ez a szélesskálájú szót röviden lefordítani: elégtelen keresztyénség. — Ami nem üti meg a normát. Ami

alatta marad mélyen az Ige, a Krisztus mértékének.

Unterchristentum... Elégtelen keresztyénség...

Ez ami „ö l ö d i k h a d o s z l o p“-unk!

Ferenczy Károly.

„Még van öt perc; még van két és fél perc; még van egy félperc...“

A magyar református egyház életében a múlt század nyolcvanas éveitől kezdve áradnak új indítások; onnan kezdődik a racionalizmus sivárságából felfelé indulás áldott ideje. De amíg az első világháborúig csak szinte a vezetők kis közösségére korlátozódik az újulás hullámverése; már a két háború közötti csendességben főleg külső hatásokra és utánzásokra a tömeghatások is észlelhetők, ha nem is mélyrehatóan: addig az 1944 után kelt hatások az átélt külső megrendülésekhez mérten mélyesek, nagyobb arányúak is.

A gyülekezeti evangélizáció baráti társasága, önkéntes munkások feladatvállalása, a Bethánia Szövetség nagyarányú mozgó munkája, a hivatalos egyházi missziói szervek ébresztő szolgálata: életet akart hozni a holt vizekbe, a megcsontosodott szokások világába, a hagyományos, templomos gyülekezet életének eddigi rendjébe... A gyülekezeti napok, evangélizációs hetek, körzeti és országos konferenciák, vezetőképzős összejövetelek, a gyülekezeti munkások országos szervezése, egységes fundamentumra állítása, imahetek, lelkészi körök új felelősségvállalása, lelkészi továbbképző, ökumenikus törekvések hordozása; Isten lelke határozó munkájának hathatós gyümölcseit mutatja... A hitvalló egyház felé elindultunk nemcsak papíron, de mindinkább növekedik a hitben nagykorú, magát öntudatosan református keresztyénnek valló, Isten megváltott gyermekének tudó, egyházát a tized áldozatvállalásáig szolgáló képes egyháztag. A holt vizekbe új élet árad...

Senkisémet sajnálja az idejétmulta, vasárnapra, sőt csak ünneppra szorított hagyományos, külső szokássá lett, sokszor meddő olcsó farizeizmusra tévedt gyümölcstelen gyülekezeti életet. Jelen sorok írója is óhajtja a magyar református egyház holt vizeinek Lélektől mozgásba hozását, mint bárki más, de az ébresztés sok felmerült, nehéz kérdése közül egyet elő kell jelen alkalommal hoznia; ez a címben kifejezett nyomorúság.

Az Úr Jézus Krisztus 12, majd 70 tanítványát kiküldvén, hatalmat adván neki, azzal bizta meg őket,

hogy prédikálják, „elközelített a mennyeknek országa“ (Máté 10:7, Lukács 10:9), Keresztelő János tanítványainak a jelek felsorolása után azt mondja: „a szegényeknek evangélium hirdettetik“ (Máté 11:5); a missziói parancs: „tegyetek tanítványokká minden népeket“ (Máté 28:19). Pál apostol a békesség evangéliumának szolgálatát látja maga előtt, s a fájdalommal nem az, hogy százezer emberrel kevesebbet térített meg, hanem az: „jaj nekem, ha az evangéliumot nem hirdetem“ (I. Kor. 9:16). ...Az evangélizáció mai magyar szolgáinak nagy része, valami beteges, idegenből kölcsönvett módszerrel nem a fentiekben látja feladata körét, hanem a döntés, kibontakozás, a „megtérés“ kieroszakolásában... Abban, hogy az ő egyhetes vagy tíznapos szolgálata után hányan állanak ki a plátánfa alá, hányan vonulnak ki az Úrasztala elé, hányan tartják fel a kezüket, akik az ő szavukra, most tértek az Úrhoz. Abban, hogy kezükbe vévén az órát, szuverén hatalommal kijelentik: „még van 5 perc, még meg lehet térni, még van két és fél perc, még van egy félperc, s azután nem lehet megtérni!!!“... Honnan vették vajjon ezek a szegény emberek azt a hatalmat, amit úgy kezel-

nek, mint egykor Tetzl János kezelte a pénzeszláda előtt a búcsúcédulákban kifejezett kötés és oldás jogát?!

A magyar református egyház életét és békességét szeretvén, azt kell kérnem az illetékesektől, hogy a legsürgősebben leülvén alázatos imádságban hivatalosak és evangélizáció munkásai, keressék meg a kegyelemtan evangéliumi és hitvallási üzeneteket, szem előtt tartva a János 6:65-öt, és a Róma 8:29-39-et.

A másik legfontosabb teendőnek pedig annak tisztánlátását tartom, hogy a gyülekezeten belül nem lehet külön tartani: 1. a régi típusú vénasszonyos, 2. az új típusú bethániás, 3. a gyülekezeti ébresztés szerint megmozdult lelkek gondozását, fegyelmzését, sáfárságát (netalán sákramentummal is külön táplálását). Minden más szétartani akaró törekvés, a hitben kiskorúság jele (I. Kor. 3, 1-9), vagy a gyülekezetből való kivonulás előkészítése, a lelkek hálóból kihalásása...

Aki nem akar só és kovász lenni a gyülekezetben, annak más szándékai vannak, nem az Isten gyülekezetébe illők. Vagy csak fele úton, a lelki gőg szomorú állapotában van. Az Úr akarata pedig az, hogy mindnyájan egyek legyenek (János 17:21).

Várjuk, zsákban és hamuban ülve az Úr Lelkének kiáradását, az élet beszédének hatalmát, az élet kenyerét, az Ő itéletét, kegyelmét... De ne álljunk elébe és helyébe tömegszuggesztív, evangéliumellenes, idegen módszerekkel.

„Félelemmel és rettegéssel vigyék véghez a ti idvességeket, mert Isten az, aki munkálja bennetek mind az akarást, mind a munkálást jó kedvéből“ (Fil. 1:12-13).

Illyés Endre.

A magyar református keresztyén egyház ügyeiről

Ilyen című első írásom (lásd a Debreceni Protestáns Lap 1947 július 15-i számában) után volt alkalmam a zsinati iratokat megszerezni, melyekből világosan meggyőződtem arról, hogy *vezetőségeink* mélyeseken, lélek szerint óhajtják és munkálják egyházunk igaz megújódását. Mindazáltal nagyon kérem azt, engedjék meg nekem, hogy még néhány gondolatot hadd közölhessek.

1. A keresztszülei intézmény

Az első írásomban ezzel foglalkoztam, most annak bizonyítására kettő eseményt írok meg. Az egyiket még az 1890-es években beszélte el egy bábaasszony. Egyik nagyföldbirtokos gazdaságában egy bognármester is volt alkalmazva, akinek a felesége gyermeket szült. S a férj, mint apa,

személyesen felkérte a földbirtokost és feleségét, legyenek szívesek elvállalni a keresztszülei tisztet, melyet meg is ígértek. Majd amidőntettre került a sor, a földbirtokos felkérte a tisztartót és feleségét, hogy a keresztszüei szertartáson képviseljék őket. És mikor korán reggel készen állott az uradalmi fogat, mely beviszi a városba a gyermeket, a bábaasszonyt és a keresztszület, akkor a tisztartó felesége megbízta a szakácsnőt, hogy mielőbb szedje össze magát és menjen a gyermekkel és a bábaasszonnyal. A szertartást annak rendje és módja szerint elintézték a templomban. Onnan bementek a paplakra (akkor még nem volt lelkészi hivatal), hol a bábanéni az anyakönyvezéshez bemondotta az adatokat. Keresztszületre kerülvén a

sor, első keresztszülő a földbirtokos és felesége. Második a tiszttartó és felesége. Harmadik a tényleges tiszttartó teljesítő szakácsnő. Ekkor az öreg kálvinista pap elkezdett zsemlélni, hogy mit akarnak ily sok keresztszülővel stb.

A bábanéni okosan és türelemmel elhallgatta a zúgolódást. Szaz anyakönyvezés után odalépett az asztalhoz és egy szép kis összegben odaadta az asztalra az első keresztszülő által küldött stólat; utána a második keresztszülő által küldött stólat, végül a harmadik, mint tényleges keresztmama által adott stólat. Erre a tiszteletes öreg pap feltette a kérdést: „Írjak-e még több keresztszülőt?” Azt hiszem, ehhez nem kell kommentár.

A második eset nem oly rég, csak néhány éve történt. Az „ORJÓ” által 1933. év őszén történt megbízatásom után is minden alkalmat felhasználtam a missziózásra. Egy alkalommal egy zsidó asszonnyal beszélgettem. Beszélgetés közben reáterelődött a sor az egyházra is. És úgy nyilatkozott, hogy ő óhajtaná a református egyházba betérni. Erre elmondtam neki annak milyen voltát. A feleségemmel el is jártunk a tanítás ügyében. El is kezdte a tanulást. De a zsidótörvény felborította a jó szándékot. Beszélgetésünk közibe elbeszélte, hogy ő azért is óhajtaná a református egyházba térni, mert ő 10—12 szegénysorsú református gyermeknek a keresztmamája, akiket a keresztség alá tartott. Akiket akkor és utána is sorsához képest segített. Na ez önéki becsületességére, talán még dicsőségére is irandó lehet. De hogy írjuk ezt az egyház mikéntjére? Bizony ez nagyon nehéz dolog. Nagyon nagy kérdés... És mennyi nem helyes eseményeket lehetne írni, gyermekleányok keresztmamaságát stb. De ezek is meggyőzhetnek bennünket arról, hogy a keresztszülői intézmény nem bibliai. És mielőbb el kell törölni, vagy meg kell szüntetni.

2. A presbiterségről

A zsinati iratokból látom, hogy most már hivatása szent magasztalására kívánják nevelni a presbitériumot. Hogy ne csak szavazók legyenek a gyűlésen, de az életben cselekvők is. Azért még egy gondolatot megírok. Ugyanis, amint van a presbitérium kebelében gazdasági tanács, mely az egyház anyagi ügyeit — mert az is kell — látja, figyeli, intézi, javasolja, úgy legyen egy „evangéliumi tanács” is, mely a lelki ügyeket látja, hallja, figyelje, intézze, javasolja, vagy készítse elő a presbitérium elé. Úgy hiszem, ez sem lesz felesleges.

3. A szimbólum

Most az evangéliumi iratok terjesztését szolgálom. Az iratok közt

vannak apró traktátusok, nagyobb könyvek, énekeskönyvek, Bibliák. — De vannak bibliai mondással ellátott falitáblák számos alakzatban és díszítéssel. Van köztük egy 14 × 20 cm terjedelmű, rajta szép virágcsokorból kiemelkedve a kereszt aranyozott díszítéssel, melyből eddig szép mennyiséget tudtam elhelyezni. Ugyanis itt, Rákoscabán és környékén, csaknem minden felekezeti lakos van. S van reá eset, hogy egy háznál 3—5-féle felekezeti is összejön. Ilyen helyen aztán mindig szó lárgya a kereszt. Elmondom, hogy bűneink bocsánataért a keresztben vértett el az egyetlen egy tökéletes Áldozat, kereszt nélkül nincs nagypéntek (erre a reformátusok figyelnek), nagypéntek nélkül nincs húsvét (erre pedig a róm. katolikusok figyelnek fel). Így mutatok fel a keresztre. Ezek után legtöbbször a reformátusok szerzik meg a keresztes képet. Hogy a római katolikusok által a kereszt szimbóluma alatt rettenetes és borzasztó fájdalmas sok visszaélés történt a protestáns keresztyénekkel szemben, ez igaz. De nekünk mégis csak a megbocsátást hirdeti, szimbolizálja a kereszt. Azért hadd ragyogjon előttünk a kereszt, melyen éretünk szenvedett az egyetlenegy tökéletes Áldozat.

4. A térdeplésről

Bizony nálunk még a bűnvallási, a bűnbánati ima alatt is oly egyenest állunk, mint egy nem égő gyertyaszál. Tehát azt javaslom, hogy legalább a bűnvallási és bűnbánati ima alatt térdepeljünk le. Ha az Úr Jézus, Aki szent és igaz vala, midőn Égi Atyához esedezett, térdre kényserült roskadni (Máté 23 : 39, Márk 14 : 35, Lukács 22 : 41), úgy mennyivel inkább szükségem van nékem, sok bűnnel megterhelt gyarló embernek a megalázkodásra, a térdre roskadásra. Azért én, ha csendes órát tartok, vagy este ágyam előtt, térdre hullok, mert másképp nem is tudok hálát adni és bocsánatot könyörögni.

A fenti javaslatom elfogadását újra kérem.

Rákoscabán.

Horváth Károly,

Képesített kőművesmester.

A felvetett kérdésekkel Zsinatunk — mint köztudomású — előbb-utóbb foglalkozni fog.

Szerkesztő.

HALOTTAINK

D. Dr. Kállay Kálmáné Vadas Anna január 8-án súlyos szenvedés után, amelyet mindvégig alázatosan viselt, visszatadta lelkét Teremtőjének és Megváltójának. Temetése január 11-én volt Debrecenben. — „Boldogok a halottak, akik az Úrban halnak meg.”

Hajdú Miklósné szül. Szuhay Margit, a baktalórántházi lelképásztor felesége december 29-én, életének 65. évében

hosszas szenvedés után Budapesten meghalt. Temetése január 3-án volt Budapesten. — Isten vigasztalja meg a megszemorodott szíveket.

Dr. Tóth István ny. államtitkár, a tiszántúli egyházkerületnek hosszú időn át volt tanácsbírája, életének 72. évében január 4-én elhunyt. — Legyen áldott emlékezete.

HÍREK

Lukácsi Gyula volt sarkadi vallásoktató-lelkész hívta meg egyhangúan a Hegedűs Kálmán esperes elhunytával megüresedett lelképásztori állásra a nagykeréki gyülekezet. Az új lelképásztor beiktatása január 9-én volt. A beiktatást Juhász Sámuel, a biharérmelléki egyházmegye esperese végezte. Aznap délután Zsádon Antal debreceni kántor közreműködésével a most rendbehozott orgonát adták át a szolgálatnak. A gyülekezet nemcsak az orgona szép hangjában, de a vasárnapisiskolás gyermekek énekében is gyönyörködött. Isten áldása legyen a gyülekezeten és lelképásztorán.

Nagy Sándor volt balkányi segédlelkész nevezetett ki a polgári missziói egyházközség lelkészi állására.

Nagy Lajos békési vallásoktató-lelkész hívta meg egyhangúlag a békési presbitérium és gyülekezet az újonnan szervezett II. lelképásztori állásra. A beiktatás január 9-én volt.

Templomszentelés Szegeden. A második szegedi református templomot karácsony másodnapján vették használatba: szentelték oda Isten dicsőségének a szolgálatára. — Már több mint egy esztendeje használják az alagsori gyülekezeti termet, most pedig elkészülvén a legszükségesebb templomi belső berendezés is, az első istentiszteletet magában a templomban is megtartották s azóta úgy a templom, mint a gyülekezeti terem állandó használatban van. A templomszentelés Bakó László esperes-lelkész szolgálatában ment végbe, aki a gyülekezettel együtt a XXIV. zsoltár 7—10. verseinek felolvasása mellett lépte át az új templom küszöbét, majd a János evangéliuma 1 : 29. verse alapján hirdette az Igét. Ez az Ige ékesíti a templom főbejáratát is a Zászlós Bárányal együtt. A második szegedi templom tervezője Borsos József debreceni építész-mérnök, belső berendezésének, színes ablakainak stb. kivitelezője pedig Gáborjáni Szabó Kálmán festőművész. Természetesen még sok minden hiányzik a templomból, de az egy szükséges dolog inná megförténhetett: Isten ígéje megszólalt a templomban. Cselekedje a kegyelmes Isten, hogy mindig csak az szóljon benne. A templom megépülésének költségeihez a hívek áldozatkészsége mellett a város és az állam is hathatósan segítette a templomépítő szegedi gyülekezetet.

Harmóniumot keres megvételre a szegedi református egyházközség. Egy több mint 500 ülőhelyes templomban lenne arra szükség, ajánlatot tehát csak erős és nagy hangterjedelmű harmóniumra kérnek; pontos és részletes leírással s az ár megjelölésével.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY

A debreceni református egyház pályázatot hirdet egy elhalálozás folytán megüresedett vallásoktató-lelkészi (önálló hitoktatói) állásra.

Javadalma: törvényszerű.

Középiskolába való beosztás esetén vallásstanári vizsga letétele kötelező.

Pályázat beadása a pályázat megjelölésétől számított 15 napon belül (Kálvin-tér 17. szám alatt) egyházi irodában.